

MEDLEMSBREV 1/2022

Jagriti Viharas Vänner

Februari 2022

»Det är inte nå' konstigt att jag skickar en slant till Jagriti Vihara varje månad«

Vänföreningen JVV firar 50 år i samband med årsmötet 26 mars 2022 på Ljungskile folkhögskola.

Utan folkhögskolorna i Norge och Sverige hade inte Jagriti Vihara funnits. Allt började med att Jaya upptäckte den skolformen, när han fått ett stipendium på Hallingdals folkhögskole i Norge. Följande år studerade han i Sverige och reste runt till många folkhögskolor och fick vänner som ville stödja hans dröm om en byfolkshögskola i en fattig del av Indien.

Det var på Mora folkhögskola Jaya tillbringade sitt andra läsår i Norden. I Dalarna besökte han också Sjöviks folkhögskola, som förövrigt fyllde 100 år 2021. Där fanns Per Rasmussen i kollegiet. Han hör nu till de JVV-medlemmar som är månadsgivare och som har stött flickskolan på Jagriti Vihara i flera år.

Vi ställde frågan till Per:

– Varför skickar du pengar till Jagriti Vihara?

– Det är inte nå' konstigt att jag skickar en slant till Jagriti Vihara i månaden.

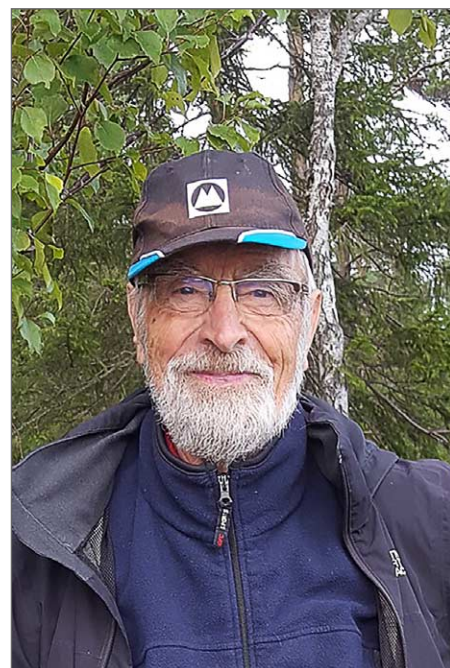

Jag fick hänga med på en Indienresa, som Inger Dejke ordnade 2006. Vi kom från larmet i Kolkata till stillheten och glädjen i Jagriti Vihara ute på landsbygden mitt i ursprungsbefolkningens land.

Jag imponerades förstås av Jayas skapelse och hans personlighet. Allas hängivenhet och klokskap. Jag behöver inte räkna upp alla fronter de arbetar på för att bidra till människors förmåga och vilja att klara livet, för det känner ni väl till, men så stimulerande!

Vi vandrade till grannbyn Dumaro och fick möta de underbara människorna där. En glad minnesbild: Jag mötte på stigen några unga kvinnor – de är småväxta – som bar jättestora risknippen på huvudet och spädbarn på ryggen. Deras leende när de mötte min blick har jag kvar i sinnet.

Vi besökte också McCluskieganj. Där fanns en skola med 800 elever. Vi träffade några klasser med prydliga och ambitiösa elever av det sjungande folket. Jag (en avdankad folkhögskollärare) fick höra om deras goda resultat trots att de statligt anställda lärarna skolkade. Men Jagriti Vihara hade anställt 15 lärare och väddjade om hjälp till deras löner. När det senare blev ordning på de statliga lärarna hade Jagriti Vihara startat en flickskola på sitt område.

Per Rasmussen har själv rest i Indien och besökt Jagriti Vihara.

På Indienresan 2006 for vi vidare från Jagriti Vihara till Varanasi och New Delhi och besökte flera institutioner för rehabilitering och mot barnarbete.

Det var en resa det bland människor, kor och gudar.

Det har känts gott att vara med på ett hörn och ni i JVV-styrelsen är ju att lita på. Man kommer billigt undan med att skicka pengar.

Jag beundrar er som entusiastiskt jobbar på och tänker ut grejer för Jagriti Viharas bästa! När pandemin satte stopp för flickskolan togs många nya initiativ som behövde pengar.

Per Rasmussen/Inger Dejke

Skolklass i McCluskieganj.

Birsa Munda

Birsa Munda var en frihetskämpe, särskilt för ursprungsfolkens rättigheter. Det var på den tiden då engelsmännen härskade över Indien. Han blev bara 25 år, avrättades genom hängning 7 juni 1900, men hyllas varje år på födelsedagen 15 november.

Vi som arbetat som volontärer på Jagriti Vihara under november månad har många gånger blivit inbjudna och deltagit i firandet i byn Birsanagar, där det finns en stor staty på torget av frihetshjälten som kallades Dharti Aaba,

som betyder »the father of earth«. Att adivasi-folket skulle få äga jord, att man skulle leva nyktert, sluta med djuroffer och inte tro på häxeri var några av de områden hans kamp gällde.

Den 15 november 2021, blev det fängelse där Birsa Munda hölls fången och hängdes förklarad som ett museum. Det skulle säkert glatt Jaya, som uppskattade denne frihetskämpes liv och ideologi mycket. Bilder på Birsa Munda finns på flickinternatet på Jagriti Vihara. Hans ledord är viktiga att lära ut: »Peace, love and cooperation«.

En liten film finns på Youtube som åskådliggör Birsa Mundas tid och visar fängelset som blivit museum, 4-5 min, visserligen på hindi, men filmen är mycket ett språk av bilder. (Gå in på Youtube, sök på Birsa Munda.)

Inger Dejke

Sushil berättar, del VI

Birsanagar – en ny by

Namaste 🙏. I förra medlemsbrevet berättade jag om Jagriti Viharas kamp mot kolbolaget CCL (Central Coalfield Limited), vars verksamhet utgjorde ett stort hot mot människorna som bodde i byn där bolaget skulle bryta kol. Här kommer fortsättningen på historien.

En undersökningsgrupp på hög nivå från Världsbanken och tjänstemän från Coal India Limiteds (CIL) högkvarter besökte byn och fann anklagelserna från Jagriti Vihara sanna. Nästa dag besökte gruppen Jagriti Vihara och ett möte hölls med Jayaji, JV-arbetare och bybor. Jayaji bad representanten för byn Rohiniatand att uttrycka sina känslor inför hur CCL betett sig och de olagliga metoder som bolaget tillgripit.

Efter en lång diskussion bad CIL Jayaji att hitta några framkomliga lösningar på tvisten mellan CCL och byborna. Det var då Jayaji tog ett klokt beslut igen. Han sa:

– Hela er policy bygger på kolet och inte på de människor som förlorar sina hus, sin odlingsbara mark och sitt levebröd. Ni försöker skynda på att de ska flytta, vilket är omänskligt och olagligt. Så det är viktigt för oss som organisation att ta reda på vilka lösningar som är acceptabla för de drabbade familjerna och den drabbade byn.

Det var ett orubbligt och starkt

beslut av Jayaji. CCL accepterade att Jagriti Vihara, på uppdrag av den drabbade byn, inom tre månader skulle fastställa en plan. Innan dess får CCL inte gå ett steg framåt mot byborna.

Nästa dag beslutades vid Jagriti Viharas ledningsgruppsmöte att bilda en liten aktionsgrupp och att börja arbeta tillsammans med byborna. Jayaji sa alltid att vårt arbete måste fokusera på byborna. CCL måste kompromissa med byborna, inte tvärtom. Jayaji var mycket intresserad av att lösa denna fråga, och varje kväll var han nyfiken på att få veta detaljerna från våra möten och undersökningar i byn. Strax efter godkännandet av förslaget vi lagt fram tillsammans med byborna läste Jayaji varje rad och gjorde några korrigeringar. Sedan presenterade han en uppdelning av förslaget i två delar:

1. Handlingsplan för återanpassning och vidarebosättning
2. Utvecklingsplan för ursprungsbefolkning

Den första planen var för människor som direkt drabbades och förlorade sina hus och sin mark, så att byn kunde tömmas och användas för kolbrytning. De behövde allt: Ett jobb, en ny by, skola, sjukhus och allt som krävs för att bosätta sig i ny miljö. Det stod i vårt förslag från Jagriti Vihara, som vi formulerat tillsammans med byborna.

Det var historiskt! CCL hade aldrig någonsin ställts inför ett sådant förslag. Men vårt budskap var mycket tydligt och fastslog att vi inte kommer att kompromissa.

Efter en lång diskussion accepterade CCL planen, och därefter vidtogs åtgärder med hjälp av byborna. Vi arbetade dag och natt och såg uppbyggnaden av en ny by. Jayaji var glad över att se denna by växa upp och ha allt som behövs för ett bra liv. Han sa att byn skall kallas *Birsanagar*.

Nästa del kommer i nästa nummer av Medlemsbrevet.

Sushil (översättn. Per Nordqvist)

Nyheter från Jagriti Vihara

I slutet av januari fick vi ett långt nyhetsbrev från Jagriti Vihara om den aktuella situationen i Indien. Det finns i sin helhet på JVJ:s hemsida. Här gör vi en sammanfattning av informationen.

Trädplantering

Det område där Jagriti Vihara är aktivt är relativt rikt på skog. Den ger ovärderliga inkomster till miljontals människor och spelar därmed en viktig roll för livsuppehållet. Men det har på senare år skett en minskning av arealen, som beror på utökning av jordbruksmark, avverkning, utbyggnad av vägar etc.

Jagriti Vihara har spelat en viktig roll i att skapa medvetenhet hos folk för att skydda skogen och att plantera fler träd i sin omgivning. Watershed Development gjorde människorna medvetna om sina naturresurser och vikten av att agera kollektivt för att skydda samt öka skogsområdena.

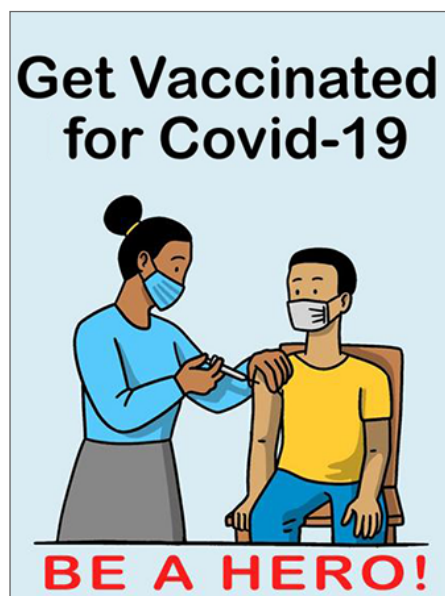
Trafficking

Människohandel är en organiserad brottslighet som involverar öppet eller hemligt deltagande av flera kriminella på olika platser vid olika tidpunkter. Det är ett bekymmer i Indien och inkluderar även Jharkhand. På grund av magra inkomster drar oskyldiga flickor och pojkar från Jharkhand till storstäder, och där hamnar de i trubbel. De möter förnedring, sexuellt utnyttjande, traumatiska upplevelser, smärta och all sorts tortyr, när de lämnar sitt hem och grips av hallickar. Om det fanns möjligheter till sysselsättning utanför deras dörr, skulle de inte ge sig iväg. I mötena med bybor och volontärer diskuterar vi problemen och försöker göra dem medvetna om dessa, så att ungdomarna inte blir offer.

Vaccination

Pandemin i Indien är under kontroll även om Omicron-varianterna sprider sig mycket snabbt i några av delstaterna. Den intensiva vaccinationskampanjen har spelat en mycket viktig roll för att kontrollera spridningen av covid-virus i samhället. Nära 95 % av befolkningen har vaccinerats med engångsdos och cirka 78 % har fått full dos vaccin. Jagriti Vihara är också med och skapar medvetenhet i samhället om förhåll-

ningssätt, och folk är mer medvetna än tidigare om lämpligt Covid- beteende.

Affisch i Jharkhands huvudstad Ranchi.

Prishöjningar

Om Covid-19 orsakat förödelse på hälsofronten, har inflationen och den därav följande prishöjningen på viktiga råvaror gett ett dubbelt slag för gemene man. Under det senaste året har priserna på viktiga livsmedel ökat med 60 till 150 procent. Dessutom lönesänkningar och förlorade arbetstillfällen. Detta gör det mycket svårt för familjer att klara sig, särskilt de som redan lever under fattigdomsgränsen. Folk känner att bönderna inte drar nytta av prishöjningen. Det tycks gälla bara statliga affärsmän och mäklare. Vid våra möten med byborna diskuterar vi alltid sådana problem och försöker förmedla deras bekymmer till regeringen.

Skrädderiprojektet

Vi har börjat arbeta med att genomföra skrädderiprojektet på Jagriti Vihara. För närvarande har vi städad och målat väggarna i ett av rummen nära köket och gjort om det till ett utbildningscenter för detta projekt. Lucy (en av ledarna på Jagriti Vihara) förbereder en lista

över kvinnor som kommer att få utbildningen. Symaskinerna levereras inom ett par dagar och sedan startar vi den första fasen av utbildningsprogrammet.

Ocin tandläkare

Lucys dotter Ocin har avslutat sin tandläkarutbildning. Hon får ha sin första tandläkarmottagning i sjukstugan på Jagriti Vihara. Hon är mycket nöjd med detta, att få börja sin resa som tandläkare just från Jagriti Vihara. Vi är glada att hon trots alla svårigheter lyckades slutföra sina studier. Det är en stor bedrift för en adivasi-flicka!

Health camp

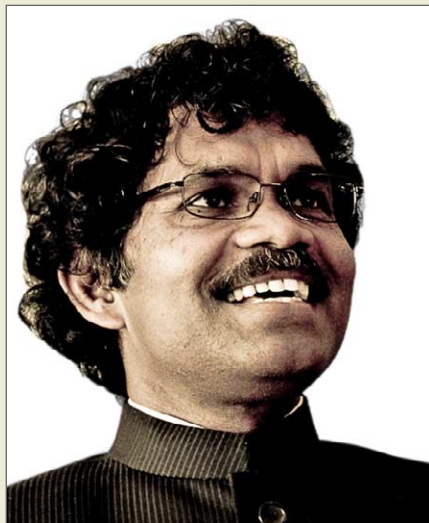
Den 5 januari organiserade vi en »medical camp« i byn Birhor. Cirka 50 män, kvinnor och barn undersöktes och fick medicinsk rådgivning och mediciner. Vi delade också ut matvaror till 40 fattiga och behövande familjer.

(översätn. Per Nordqvist)

Foto: Inger Dejke

Ocin, utanför sitt hem på Jagriti Vihara, beredd att cykla till skolan. Bakom står hennes mamma Lucy och brodern Anop. Nu, flera år senare, är hon utbildad tandläkare och öppnar praktik på Jagriti Vihara. Bilden är från februari 2006.

ÅRSMÖTE med 50års-firande

Lördag 26 mars 2022
på Ljungskile folkhögskola

Vi gästas av konstnären Pradyumna Kumar Mahanandia, eller »Pikej« som han kallas. Du kan läsa om honom i boken: »New Delhi–Borås: Den osannolika berättelsen om indiern som cyklade till Sverige för kärlekens skull«.

Verksamhetsberättelsen hittar du på vår hemsida, www.jvv.se

Program

09:30 Välkomstte/kaffe, fralla.
10:00 Årsmötesförhandlingar.
11:00 Återblickar i ord, bild och ton på JVJ:s samarbete med Jagriti Vihara under 50 år.
12:30 Lunch.
13:30 Dagens gäst: Pikej.
15:00 Frukt. Avslutning.

Mötet kostar 200 kr inkl. mat, fika och föredrag.

Anmälan till Kajsa Perneman senast tisdag 15 mars:

kajsa.perneman@gmail.com
Ange behov av specialkost.

Nu har vi gjort det enklare för dig att betala din medlemsavgift eller skicka en gåva. Med hjälp av Swish-appen i din mobiltelefon kan du snabbt göra en överföring.

Skicka ditt bidrag till Jagriti Viharas Vänner på nummer 123 342 10 54.

Självklart kan du fortfarande också använda vårt bankgiro nummer 5649-3034.

»Ert stöd gav vingar till vår dröm«

Insatser från JVJ:s medlemmar gjorde att vi kunde skicka en större summa pengar som stöd för insatser för epidemins följd effekter. I ett Nyhetsbrev från JV uttryckte man sin tacksamhet med orden »ert stöd gav vingar till vår dröm«. Med detta ekonomiska stöd kunde man arvoda män som blivit arbetslösa på grund av epidemin för att utföra nödvändiga reparationsinsatser på centret.

ÅRSavgift

- Medlemsavgift: 200 kr/år
- Familj: 300 kr/år
- Studerande/arbetslös /pensionär: minst 100 kr/år
- Folkhögskola/förening: 400 kr/år

Bankgiro: 5649-3034
Swish: 123 342 10 54

Glöm inte skriva ditt namn

Ansvariga för Medlemsbrevet är
Inger Dejke och Anders Dejke

MEDLEMSBREV 3/2002
Jagriti Viharas Vänner

Gamla medlemsbrev

Alla medlemsbrev och nyhetsbrev från år 2001 fram till i dag finns på vår hemsida. Gå in på www.jvv.se och välj ARKIV uppe till höger. Roligt att se vad som hänt under ett par decennier.

JVV:s affisch kan beställas från peje.nordqvist@gmail.com eller skrivas ut från vår hemsida. Finns i formaten A3 och A4.

www.jvv.se

Symaskiner, värme, byrådsval och pandemi

Utdrag ur senaste nyhetsbrevet från Jagriti Vihara

Projektet »Försörjningsutveckling för kvinnor«

Vi är glada att kunna informera er om att den första fasen av sömnadsprojektarbetet har startats på centret. Maskiner och utbildningsmaterial har kommit till Jagriti Vihara. Lucy har utarbetat en lista över praktikanter och delat in dem i grupper för att göra kursen bra och hanterbar. Varje grupp kommer att få träning enligt ett träningschema. Såväl personal som byborna är glada över att de kan få utbildning »vid sin tröskel«.

Annan inkomstkälla för Jagriti Vihara

Detta är en mycket viktig fråga för oss. Vi diskuterar nu detta. Vi försöker hitta sätt att få till vissa statliga projekt, om det byråkratiska systemet tillåter oss att göra det. Det finns många idéer på gång som ska diskuteras vid Jagriti

Viharas styrelsemöte. Vi håller er uppdaterade.

Vi tackar JVV för att ha stöttat oss under de senaste fem decennierna. Det visar styrkan i vår vänskap och tilliten till varandra. Vi hoppas att vårt samarbete kommer att fortsätta i många år framöver.

Brännande varma dagar

Sommaren har kommit. Temperaturen ökar för varje dag. Över 41 grader varmt i Ranchi. Det är svårt att gå ut vid middagstid. Skolor och högskolor är öppna till kl. 10:30. Examenstestet för klass 10 och 12 pågår. Eleverna har fått rådet att dricka mycket vatten för inte bli uttorkade. Från andra veckan i maj kommer alla utbildningscentra att vara stängda för sommarlov i en månad.

Stigande priser

Priserna på viktiga råvaror stiger varje

vecka. Det är mycket svårt att uppfylla folkets behov även på landsbygden. Priserna på petroleumprodukter ökar dagligen. Ris, dal, grönsaker, matolja etc. är nu mycket dyra. Experter säger att detta beror på kriget mellan Ryssland och Ukraina. Låt oss hoppas att kriget snart tar slut.

Panchayat-val

Jharkhands valkommission har meddelat att det ska hållas Panchayat-val (byrådsval) i Jharkhand 14 – 27 maj 2022 under fyra perioder i olika distrikt. Valen till byråden kommer att hållas i 53480 vallokaler över alla delstater. Det är mycket viktigt att administrationen kan organisera ett fritt och korrekt val i delstaten.

Folket i Jharkhand kommer att lägga sina röster för att välja sina representanter i byråden. Valkampanjen pågår.

Pandemisituationen

Situationen för pandemin i Jharkhand är normal. Få fall har registrerats. Men på grund av ökningen av antalet fall i Delhi och andra stater är regeringen nu vaksam på situationen och föreslår människor att använda mask som försiktighetsåtgärd.

Strömförsörjningen

Bristen på kol till kraftverken har gjort att elproduktionen reducerats till ett minimum, och som ett resultat av detta får vi bara några timmars ström varje dag. Vi är fortfarande i hög grad beroende av kolet för elproduktion.

Regeringen fokuserar nu på att producera solenergi i stor skala i Indien. Hoppas att vi en dag kommer att ha oavbruten sol/grön strömförsörjning i Indien.

Saloni och Lucy prövar de nya symaskinerna. Foto: Rajesh Prashant.

Sushil berättar, del VII

FEST I BYN

Namaste 🙏. I två medlemsbrev har jag berättat om Jagriti Viharas kamp mot kolbolaget CCL (Central Coalfield Limited), vars verksamhet utgjorde ett stort hot mot människorna som bodde i byn där bolaget skulle bryta kol. Här kommer slutet på historien.

Vi kan konstatera att Jayajis beslut fick en stor inverkan på samhället. I det här fallet förstod CCL att Jagriti Viharas plan för att lösa problemet var helt rätt och kunde bidra till att lösa problem även på andra områden. Efter långa diskussioner med de drabbade människorna, under vägledning av Jayaji, utarbetade vi en handlingsplan för rehabilitering. CCL och Jagriti Vihara undertecknade ett samförståndsavtal. Detta blev grunden för att genomföra arbetet för de människor som drabbats av gruvprojektet.

Detta var en vändpunkt. Vändpunkt i den meningen att den mikroplan som utarbetats och framgångsrikt införts av Jagriti Vihara, uppskattades av Coal India, som meddelade att planen skulle införas i hela kolfältsområdet i Indien. Det var verkligen en bedrift, och Jayaji var mycket nöjd med att se engage-

manget hos Jagriti Viharas volontärer.

Från 1995 till 2000 har byinvånarna startat en skola, där Jagriti Vihara ordnade med en bra lärare, Gopalji, samt ett primärvårdscenter som en läkare besöker regelbundet för hälsokontroll. Jagriti Vihara startade även självhjälpgrupper i sömnad, vävning och tillverkning av mattor för att generera inkomster till kvinnor.

Nu var människorna glada och nöjda i den »nybyggda« byn och tacksamma mot Jagriti Vihara och Jayaji. CCL-chefen kom till Jagriti Vihara och bad Jayaji att hjälpa dem under ytterligare två år. Jayaji svarade: »Du är chef, det är inte jag. Du kan lämna byn, det gör inte jag. Jag jobbade för byborna, inte för dig. Och slutligen när din policy blir fel kommer jag att kämpa mot den.«

Senare under 2002 satte man upp en staty av Birsa Munda i Birsanagar och

Jagriti Vihara organiserar, tillsammans med byborna, en ceremoni där varje år. Volontärerna från Sverige, Inger och Anders Dejke, deltog som hedersgäster under många år vid detta speciella tillfälle den 15 november varje år.

Nu har ceremonin kring statyn omvandlats till en stor mässa där människor från många byar kommer för att delta och sätta blommor på Birsa Munda-statyn för fred, kärlek och för samarbete.

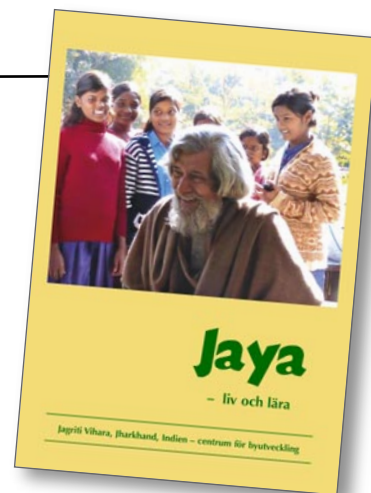
En sak till, Jayaji var alltid emot att dricka alkohol. Han var mycket klok och föreslog att folket skulle svära en ed på att inte konsumera alkohol, eftersom det påverkar familjens hälsa och ekonomi. Det händer nu att hundratals människor kommer till Birsa Munda-statyn den 15 november klädda i endast ett vitt tygskynke och kroppsmålade med vita streck. De svär eden där nära statyn.

Jag vill säga, i slutet av den här historien, att Jayaji var ett geni och en stor personlighet. Ett exempel är att han just vid detta tillfälle fick folk att svära en ed på att inte dricka alkohol längre.

Jag har haft möjlighet att arbeta nära den här nya byn Birsanagar och lärt mig mycket av Jayaji. Denna by är ett exempel på Jagriti Viharas sociala arbete. Behovet av sådant arbete kommer alltid att finnas kvar. Så Jagriti Vihara med sina erfarenheter är ett viktigt center också i framtiden.

Sushil Tiwary

Översättning: Per Nordqvist

Det här är sjunde och sista delen av Sushil Tiwarys berättelser om Jaya. Samtliga finns numera publicerade i skriften »Jaya - liv och lära«.

Fest i Birsanagar. Byborna samlas på det stora torget med statyn av Birsa Munda. I bakgrunden, försedda med vimpelprydda käppar, syns människorna som kommit för att lova nykterhet. Foto: Anders Dejke.

Olas Friholt bidrog med en dikt, när Jagriti Viharas Vänner firade 50 år

Ursprungsbefolkningen vet av erfarenhet hur husen ska byggas för att klara klimatet. Lägg särskilt märke till takkonstruktionen. Bilden från byn Putritola. Foto: Anders Dejke.

Minnet av en dag på Svalornas kontor

En dag år nittonhundrasjuttitre var första gången nånsin jag fick se den Jaya som vi alla känner till som samhällsfilosof och mer därtill. Den dagen kom han med sin vän Bengt Kjellman, en fin person. Ni vet: en verkligt snäll man. Det var på Svalornas kontor i Lund vi möttes till vår allra första stund till rådslag om ett länge drömt projekt. På bordet breddes ut ett flott prospekt till byggande av statligt centrumhus, en klassisk långsträckt byggnad, ren och ljus. Den hade ritats av en arkitekt med namnet Biswas. Jag blev rätt förskräckt. Ett drag av kolonialism fanns där, som färdiglagad utvecklingsaffär. Och priset var i paritet med detta. Jag sa att detta inte är det rätta. Nej, låt oss börja med att träffa folk och samtala om läget, bli en tolk av deras djupare behov att ana vad deras framtidshopp kan få för bana. Så blev det samtal under banyanträdet. Och resten vet vi. Slut på detta kvädet går i ursprungsfolkens byggnadsstil och annat genialt, i en stabil och filosofisk cirkel som blev sluten och ännu inte blivit bruten. Det sägs: En organisation förgår med grundar'ns död. Men JVV består!

hälsar en som var med

Ibland kommer det lite oväntade mejl i JVV-boxen.

Ett av dessa var från Ove Olstad, som varit lärare vid Mora folkhögskola och träffade Jaya redan på 1960-talet, när han gick en kurs där efter studierna i Norge. De två har sedan hållit kontakt fram till 2017. Ove har också besökt Jagriti Vihara och då tagit en rad fina fotografier. Han skrev att han nu på ålderns höst tycker att dessa är i bättre förvar hos JVV. Så en vacker dag landade de i min brevlåda. Stort tack, Ove!

Ove och Bjarne

Flickinternatet. Den första byggnaden på Jagriti Vihara. Skylten visar att det är entrén till centret. Foto: Ove Olstad.

I samma veva kom det en stor gåva till vårt bankkonto från Danmark. Det har hänt förut och avsändaren heter Bjarne Myrup. När jag skrev och tackade frågade jag varför han – som ende dansk – valt att vara medlem i JVV. Svaret blev att han träffat Jaya på JV redan 1981 och fascinerats av hans personlighet och insatser. Därför har han under många år stött JVV. Nu skulle han leta fram sin dagbok från 1981 och skriva ner sina intryck från besöket. Vi ser fram mot detta. Stort tack, Bjarne!

Per N

Bönderna vann kampen mot staten

Januari 2022. Tiotusentals traktorer med bönder på väg till Delhi för att protestera mot Modis lantbrukslagar.

Indien sysselsätter jordbruket mer än hälften av befolkningen, kanske 2/3. Ofta har bönderna svåra förhållanden. En självmordsvåg bland bönder är ett nationellt problem, för att inte säga en katastrof. Sedan 1995 har näs-

tan 300 000 bönder tagit livet av sig. Vanligen för att de inte kunnat betala tillbaka lån.

I augusti 2020 började protester i några av Indiens viktigaste jordbruksregioner mot tre nya jordbrukslagar, som

premiärminister Modi proklamerat. De gällde att ta bort spärrar mot spekulation och hamstring, eliminera offentliga spannmålscentraler som tidigare köpt delar av skörden och upphöra med att garantera lägstapriser för grödor. En lång rad bondeorganisationer kom till slutsatsen att de här nya lagarna skulle gynna multinationella företag och andra spannmålsuppköpare på små och medelstora bönders bekostnad.

En ickevåldsmarch i Gandhis anda startade. Konvojer med traktorer, oxkärror och bondfamiljer till fots satte av mot huvudstaden och slog läger i Delhis förstäder. Det började i Punjab, men många delstaters bönder anslöt sig. Vad sägs om en storlek på hundratusentals personer i lägret? I en generalstrejk 26 november 2020 deltog 250 miljoner bönder och arbetare i protest mot en jordbruks- och en arbetsrättsreform. För drygt ett år sedan lyckades en bondeorganisation mobilisera 200 000 traktorer som blockerade vägar.

Så äntligen, i januari 2022, drogs Modis lagförslag tillbaka. Seger! Man menar att det här kan vara världshistoriens största proteströrelse som nått framgång.

Inger Dejke

Jaya – liv och lära

JVV har nu ett helt litet »bibliotek« med skrifter om Jagriti Vihara. Skaffa dem alla medan det finns exemplar kvar! Den senaste i raden är helt ny, *Jaya – liv och lära*.

När Jaya gått bort så sorgligt i oktober 2018, kände läraren Sushil Tiwary direkt att han måste skriva ner vad hans guru Jayaji lärt honom, innan det föll i glömska. Det ledde till en rad historier om hur Jaya handskades med svåra situationer, som människor kom till Jagriti Vihara och berättade om. Sushil skrev förstås på hindi. Detta är upprinnelsen till den nya skriften. Sedan har han översatt texten till engelska och vidare har texterna tolkats till svenska.

Skriften ger en spännande insyn i ett annat samhälle än det svenska och med andra utmaningar än vi står inför. Den visar tydligt vilken stor betydelse Jagriti Vihara haft som centrum för utveckling

och hävdande av mänskliga rättigheter för ursprungsfolket, adivasi. Den ger delar av Jayas biografi. Han var förvisso en guru att vända sig till, och hans sätt att ta itu med problem och orättvisor manar till efterföljd.

Jaya fick en gång frågan: Vad är drivkraften för att skaffa sig kunskap?

Han svarade som vanligt så att man fick tänka själv:

En professor i Tyskland säger: »Människans törst efter kunskap beror på hennes nyfikenhet.«

En professor i Ryssland säger: »Törsten efter kunskap beror på att vi vill lära oss vetenskap och teknologi för att få ett bättre liv.«

En professor i Oxford, som arbetar med filosofi och religion, säger: »Människan strävar efter kunskap för att bli god.«

Jaya – liv och lära, 56 sidor, sammanställd av Inger Dejke, Sushil Tiwary, Per Nordqvist och Anders Dejke.

Beställ av Per Nordqvist.
Pris 60 kr + porto 40 kr.
Betala med swish 123 342 10 54
eller bankgiro 5649-3034.

Femtionde årsmötet

För 50:e gången – ordförandeklubban går i bordet vid JVV:s årsmöte! Denna gång är det jag som håller i den, men det har jag bara gjort ett tiotal gånger. Första gången det hände var det Bengt Kjellman som gjorde det och sedan har det upprepats år efter år. Det känns högtidligt att få öppna ett årsmöte och tänka på att vi fortsatt vårt engagemang för en utsatt grupp människor långt borta i Indien även det gångna året!

Ett 20-tal medlemmar fanns på plats på Ljungskile folkhögskola och fick där ta del av den berättelse som redogjorde för aktiviteterna under år 2021, som även det präglats av Coronapandemin såväl i Indien som här i Sverige. Jagriti Viharas personal har hållit sig frisk och på olika sätt agerat ute i byarna. Mot slutet av året

initierades också ett nytt sömnadsprojekt. Årsmötet konstaterade också att JVV:s ekonomi är god och hela styrelsen omvaldes på ytterligare ett år.

Efter att årsmötet avslutats vidtog ett 50-årsfirande. Vid detta framförde förra ordföranden Ola Friholt en egen formulerad hyllningsdikt, som handlar om tiden då Jagriti Vihara »föddes«. JVV:s styrelsemedlem Pernilla Sjövall förgyllde firandet med musik tillsammans med Daniel Stridh. 50-års-firandet avslutades med att styrelsens Inger Dejke presenterade en helt ny skrift om Jaya – hans liv och lära. Som vanligt vid en bokrelease fanns lite dryck med tilltugg vid det efterföljande minglet – denna gång med indisk prägel.

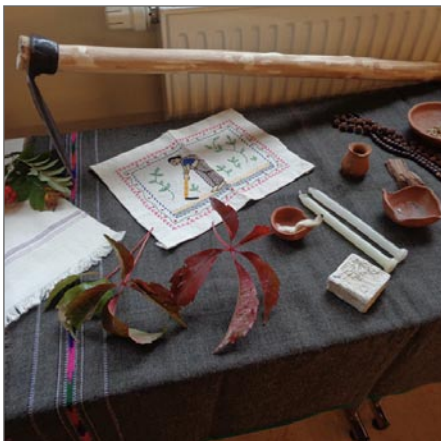
Efter en god indisk lunch strömmade publik till för att lyssna på

Pradyumna Kumar Mahanandia, kallad Pikej och hans fru Lotta från Borås. De träffades av en tillfällighet i New Delhi när de var unga. De blev förälskade i varandra och Pikej lovade att komma till henne i Borås. Det gjorde han också – via cykel! Han är en mycket god berättare och intressant att lyssna på och inte minst att få veta om hans uppväxt i Orissa, där det finns många likheter med situationen runt Jagriti Vihara.

50-årsfirandet är slut, men nu ser vi med spänning fram mot ett nytt verksamhetsår i samverkan med Jagriti Vihara!

Styrelsen vill också genom mig önska alla er medlemmar en riktigt skön sommar!

Per Nordqvist

Som alltid vid årsmöten fanns det en utställning med föremål från byarna.

Föreningens förste ordförande Bengt Kjellman.

Föreningens nuvarande ordförande Per Nordqvist.

ÅRSavgift

- Medlemsavgift: 200 kr/år
- Familj: 300 kr/år
- Studerande/arbetslös /pensionär: minst 100 kr/år
- Folkhögskola/förening: 400 kr/år

Bankgiro: 5649-3034
Swish: 123 342 10 54

Glöm inte skriva ditt namn

www.jvv.se

MEDELSBREV 3/2002
Jagriti Viharas Vänner

Gamla medlemsbrev

Alla medlemsbrev och nyhetsbrev från år 2001 fram till i dag finns på vår hemsida. Gå in på www.jvv.se och välj ARKIV uppe till höger. Roligt att se vad som hänt under ett par decennier.

Ansvariga för Medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke

JVV:s affisch kan beställas från peje.nordqvist@gmail.com eller skrivas ut från vår hemsida. Finns i formaten A3 och A4.

Indien firar 75 år

Stora delar av världen har drabbats av torka i sommar. Indien är inget undantag. Pranjal, son till Rajesh och Veena, som bor i Ranchi berättar i ett mejl.

Monsunen som kom för några månader sedan var otillräcklig i Jharkhand. I vissa distrikt råder torka, där det kommit 42% mindre regn än vanligt. Också i huvudstaden Ranchi är det 30% mindre regn än normalt. Nu hoppas alla på regn i september.

Covid 19 har sjunkit undan och livet har återgått till det normala. Inga restriktioner hindrade folk från att den 15 augusti fullt ut fira 75 år av Indiens självständighet från Storbritannien. Regeringen anordnade kampanjer och uppmanade folk att flagga i sitt hem från 13 till 15 augusti. Nästan 400 miljoner människor deltog med 500 miljoner flaggor. Det blev en stor ekonomisk hjälp för småindustrier, 500

crore (1 crore = 10 000 000 rupees).

Pranjal ger oss också inblickar i den hinduiska festkalendern.

På hösten duggar festerna tätt i Indien. Redan 18 aug firas Janmash-tami, guden Krishnas födelsedag. Folk brukar fasta den dagen och sjunga, be och dansa ända till midnatt. Lord Krishna föddes vid midnatt.

26 september börjar en uppskattad fest, Navratri – de nio nätterna, som varar i nio dygn till gudinnan Durgas ära. Hon nedkämpar onda demoner. Dans för att uppnå styrka och kunskap, ingår i firandet, och mycket godsaker.

Sedan kommer Diwali, den största festen av alla, i år 24 oktober, till gudinnan Lakshmis ära. Då tänds små oljelampor över hela Indien. Ljuset symboliserar det eviga och andliga hos människan. Förhoppningsvis välsignar Lakshmi det nya året med rikedom och lycka.

Inger Dejke

Indiens flagga. 75 år av självständighet.
Foto: Från Pranjal Prashant.

KOLET

Rajesh brukar påpeka i Newsletter att vi måste veta något om hela Indien, inte bara om Jagriti Vihara. Så låt oss följa hans intention. Här om energin och miljön.

När premiärminister Modi nu har en plan för Indiens återhämtning efter pandemin, är det självförsörjning av energi som gäller. Då är det kolet som är räddningen. Redan står kolet för 70% av Indiens elproduktion. Ökad kolbrytning är nästa steg. FN:s generalsekreterare Antonio Guterres vädjar om ett slut på det »dödliga beroendet av kol«, men Modi-administrationen har en ökning planerad: en miljard ton kol år 2024.

De flesta kolfyndigheter finns på ursprungsfolkens mark. Det är alltså adivasi-folkets byar och marker som kommer att försvinna ner i de 55 nya kolgruvorna som är planerade. 193 befintliga gruvor ska byggas ut. Kolbrytning på bekostnad av Indiens mest marginaliserade grupper och till enorma miljökostnader!

I närheten av Jagriti Vihara finns ett stort dagbrott, där kolet bryts och forslas bort. Bara att se det är förskräckande. När gruvan utvidgades och

en by förstördes, agerade Jaya och hans medhjälpare på Jagriti Vihara. En hård fight med gruvbolaget, som Jaya vann och de fördrivna byborna »fick« en ny by. Det kan man läsa om i flera kapitel i den nya boken »Jaya – liv och lära«. Sid 40–46.

Alla adivasi-byar borde få ha ett Jagriti Vihara som försvarar de mänskliga rättigheterna och bevakar förfädernas mark, kultur och urfolkens sätt att leva i symbios med naturen.

En indisk människorättsjurist, Parul Sharma, vädjar till oss:

»Västvärlden som producerar mycket av sina varor och tjänster i Indien, eller köper in och upphandlar från landet, måste vägleda och kräva Indiens regering på en grön omställning.

Indiens kolavvänjning måste börja nu innan miljontals urfolk drabbas ytterligare, och planeten värms upp än mer av nya kolgruvor.«

Inger Dejke

Ett hoppfullt projekt

I sjukstugan på Jagriti Vihara finns ett rikt förråd av mediciner. Foto: Rajesh Prashant.

På Jagriti Viharas område ligger sedan ett 10-tal år tillbaka en sjukstuga. Den kom till som resultat av att några amerikanska collegestudenter besökte platsen och bland andra mötte Jaya. De fick klart för sig vilka oerhört stora problem många av byinvånarna runt Jagriti Vihara hade för att få tillgång till sjuk-

vård. Väl åter i USA startade de organisationen Hospital for Hope, som tog initiativ till insamlingar av ekonomiska medel för att möjliggöra byggandet av denna sjukstuga.

Lagom till 10-årsjubileet har de låtit producera en videofilm, som beskriver vilka insatser de har hunnit göra under

de senaste åren. Som läsare av JVV:s Medlemsbrev kan du nu se denna intressanta film genom att använda länken här nedan ¹⁾.

Det är mycket stora summor som de lyckats samla in under åren och det har inneburit att man kunnat anställa medicinskt kunnig personal och nå ut till tusentals behövande människor, såväl på sjukstugan som ute i byarna.

Redan inför starten av detta projekt gjorde man en annan videopinspelning, där bland annat Jaya medverkar. Du kan ta del av den via länken här nedan ²⁾.

JVV i Sverige är glada över att ha en nära kontakt med denna organisation. Den får våra Medlemsbrev och översätter dessa till engelska och skickar ut till alla medlemmar i sin ledningsgrupp. Vi ser deras insatser som ett fullgott komplement till de insatser JVV har gjort under de senaste 50 åren och fortfarande vill göra i framtiden.

Per Nordqvist

¹⁾ <https://vimeo.com/737056844>

²⁾ https://youtu.be/0HU5X_iZ_v4

Ett lyckat projekt

Under 50 år har hundratals personer här i Sverige stött ett utvecklingsprojekt i en fattig del av Indien – hundratals mil härifrån. De flesta har aldrig varit där, men ändå visat och fortfarande visar sitt engagemang. Hur har det blivit möjligt?

Svaret kan till största delen stavas med fyra bokstäver: JAYA. Han var en ung indier som hamnade i de nordiska länderna och fick inspiration av folkbildningsarbetet här. Samtidigt bar han på en vision om att kunna öka människovärdet bland ursprungsbefolkningen i »hans» del av Indien genom upplysning och utbildning. Med sitt engagemang, sin utstrålning, humor och sina språkkunskaper tog han omgivning-

en med storm. Även om han nu är död sedan några år tillbaka så kan vi konstatera att hans projekt lyckades!

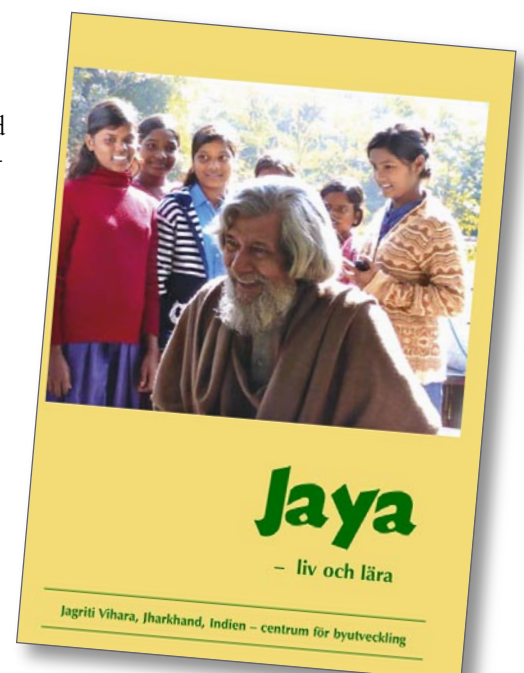
I en nyskriven skrift om Jaya, hans liv och lära, kan du läsa mer om det spännande liv han levde.

Skriften kostar 100:-, varav drygt hälften utgörs av portokostnaden.

Skicka din beställning till peje.nordqvist@gmail.com eller ring/sms:a Per Nordqvist 0736-500803.

Enklast är att du swischar beloppet till 1233421054 och skriver JAYA på meddelanderaden eller så skickar du beloppet till vårt bankgiro 5649-3034.

Per Nordqvist

E-post från Indien

Vi har två aktuella exempel som visar att det kan ta flera månader för att en postförsändelse att nå fram till Indien från Sverige och vice versa. Då kan man känna stor tacksamhet över att det den digitala vägen i stället handlar om sekunder och minuter. På så sätt når oss då och då nyheter från vårt Jagriti Vihara. I början av augusti kom några hälsningar från våra vänner i Indien, som vi nu vidarebefordrar till JVV:s medlemmar.

Vi har tidigare berättat om en av de flickor, Ocina, som gått i skolan på JV och sedan fortsatt sina studier för att i våras bli färdigutbildad tandläkare. Hon har nu startat en praktik i lokaler på Jagriti Viharas campusområde och med hjälp av ekonomiskt stöd via Hospital for Hope (se föregående sida) kunnat utrusta denna. En fantastisk tillgång till service som tidigare saknats.

Man meddelar också att man är på väg att köpa ytterligare symaskiner, så att fler kvinnor ska kunna lära sig denna teknik. Just nu är man dock mitt inne i skördetiden och det ställer krav på att kvinnorna finns tillgängliga i sina byar. Så snart den perioden är över kommer man att öka intensiteten i detta nya utvecklingsprojekt, som kan komma att ytterligare öka kvinnornas självkänsla och stolthet.

Bytet av jeep för alla transporter runt byarna har dragit ut på tiden, men man hoppas att köpet inom en snar framtid

ska kunna genomföras.

De senaste pandemiåren har inneburit att projektet med ökat fokus på förebyggande vård har varit intensivt. Tusentals personer har nåtts av insatser i form av vaccinationer, distribution av livsmedel, kläder etc. Det har till exempel medfört att planerna på en »dagskola« för flickor (och pojkar) har fått skjutas på framtiden och i avvaktnen på nya projektmedel. Man tillägger att man ändå är optimistiska när det gäller starten av framtida utvecklingsprojekt på JV.

Augustimålet avslutas med följande text: »We express our sincere thanks and gratitude to you and JVV Sweden for supporting us during the difficult time. We are doing all possible efforts to keep JV alive and active« (Vi uttrycker vårt uppriktiga tack och tacksamhet till er och JVV Sverige för att ni

Tandläkare Ocins arbetsstol har just kommit till sjukstugan på Jagriti Vihara. Den är inte upppackad än. Foto: Rajesh Prashant.

stöttat oss under den svåra tiden. Vi gör allt vi kan för att hålla JV levande och aktivt).

Per Nordqvist

Än så länge har inte så många symaskiner införskaffats, men fler ska det bli. Just nu handlar det dock om att bärga skördarna i byarna. Men man kan ju sy för hand också. Bild från en video av Hospital for Hope.

I serien *Goda stödjare för Jagriti Vihara*:

»Mitt i detta låg en oas«

– *Gunnel Broad berättar om sitt möte med Jagriti Vihara*

Jag har större delen av mitt yrkesliv arbetat som lärare på folkhögskolan i Bräkne-Hoby i Blekinge, där jag jobbade från början av 70-talet tills jag gick i pension.

I mitten av 70-talet fick skolan besök av Jaya som berättade om sitt liv i Indien, vilket fascinerade oss alla, såväl elever som personal. Jag minns att han berättade att han som barn arbetade hos en apotekare som månade om honom och hjälpte honom att bli lärare. Skolan han sedan arbetade på omgavs av ett staket för att hålla obehöriga borta, men utanför staketet samlades traktens fattiga barn och fick förstås inte komma in. Jaya tyckte synd om dem och funderade på hur han kunde hjälpa dem. Han skrev brev till ett antal länder och beskrev situationen. Endast ett land svarade och det var Norge som erbjöd honom ett stipendium för ett års studier på en folkhögskola.

Under sin vistelse i Norge fick han kontakt med en folkhögskola i Mora där han också studerade under ett år. Därefter stannade han kvar och arbetade på olika platser för att tjäna ihop pengar för att kunna starta en folkhögskola i Indien. När han kom tillbaka till Indien köpte han en bit mark i delstaten Bihar, där han påbörjade uppbyggandet av sin Skandinavien-inspirerade folkhögskola.

Vad som fascinerade mig med Jaya och hans berättelse var att han gav flera år av sitt liv under stora uppoffringar för att hjälpa fattiga barn att få möjlighet att lära sig grunderna i att läsa och skriva, och därigenom kanske få möjlighet att förändra sina liv till det bättre.

När den indiska byfolkshögskolan hade kommit igång ville Jaya åka tillbaka till Skandinavien för att åka runt till folkhögskolor och berätta om utvecklingen. Vid dessa resor brukade han besöka Blekinge folkhögskola och varje gång smittades vi åhörare av hans osjälviska engagemang och hans iver att hjälpa andra.

En stödförening bildades för Jagriti Vihara. Folkhögskolor stödde föreningen på olika sätt, bland annat genom att arrangera Operation dagsverke, där de intjänade pengarna skänktes till föreningen. Detta gjordes också på min skola under fler år. Jag själv blev tidigt medlem i föreningen och har genom åren gett bidrag till olika projekt som genomförts på Jagriti Vihara. Man kan inte skänka pengar till alla hjälporganisationer, jag har bestämt mig för att koncentrera mina bidrag till Jagriti Vihara.

Jag har alltid tyckt om att resa och året efter jag gick i pension ordnades en resa till Indien av Jagriti Viharas Vänner i samarbete med Samuel Travel, en resebyrå i Stockholm. Jag och min syster bestämde oss för att åka med. Det var en väldigt trevlig resa där vi fick möjlighet att besöka många kända platser och se många sidor av Indien.

Pricken över i:et var förstas att få komma till Jagriti Vihara och se Jayas livsverk med egna ögon. Vi blev väldigt väl mottagna och hade några fantastiska dagar där. Vi fick följa med i undervisningen, lyssna på barnen när de framförde sånger på sitt språk och se hur

Gunnel Broad har följt Jagriti Vihara sedan 1970-talet.

elever fick lära sig tillverka tegelstenar och trycka tyger, vilka de sålde. Jag köpte några handtryckta handdukar och dukar vilka jag fortfarande har kvar och som påminner mig om resan.

Vi fick också en inblick i Jagriti Viharas alla utmaningar, som vattenförsörjningen, de dåliga vägförbindelserna, byråkratin, gerillagrupper som härjade i området med mera. Och mitt i detta låg en oas som betydde så mycket för människorna i området.

Mitt engagemang för Jagriti Vihara har smittat av sig på min dotter Cecilia, som också arbetar som folkhögskollärare, och som sedan många år också stödjer Jagriti Vihara och är medlem i vänföreningen. Hon har dock ännu inte varit i Indien och besökt Jagriti Vihara. Det har hon att se fram emot.

Cecilia Broad

ÅRSavgift

- Medlemsavgift: 200 kr/år
- Familj: 300 kr/år
- Studerande/arbetslös /pensionär: minst 100 kr/år
- Folkhögskola/förening: 400 kr/år

Bankgiro: 5649-3034

Swish: 123 342 10 54

Glöm inte skriva ditt namn

MEDELSBREV 3/2002
Jagriti Viharas Vänner

Gamla medlemsbrev

Alla medlemsbrev och nyhetsbrev från år 2001 fram till i dag finns på vår hemsida. Gå in på www.jvv.se och välj ARKIV uppe till höger. Roligt att se vad som hänt under ett par decennier.

JVV:s affisch kan beställas från peje.nordqvist@mail.com eller skrivas ut från vår hemsida. Finns i formaten A3 och A4.

www.jvv.se

Ansvariga för Medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke

Kungligt mottagande i Piprahi

Rajesh, Sushil, Anders och Inger Dejke från Jagriti Vihara besöker en adivasiby

Inger Dejke uppvaktas med blomblad. Flickorna är skrudade i Jharkhands färger, rött och vitt. Foto: Anders Dejke.

Hur har kungligheter det när de är hute i världen på statsbesök?

Det har vi en aning om nu, efter att ha besökt byn Piprahi. Det var en drygtimmes resa dit med jeep på knappt farbara vägar och genom en flod utan bro.

Vi hade hört en framgångssaga. En av de elever Sushil haft i skolan på Jagriti Vihara hade utbildat sig till lärare och startat en skola i en adivasiby, där ingen skola fanns. Han hade haft stöd av en annan elev från Jagriti Vihara, en kvinna som också var lärare. De hade lärt sig så mycket på Jagriti Vihara, också att man ska dela med sig till andra. Tillsammans hade de lyckats förverkliga drömmen om en skola för alla barn i

en skollös by.

Vi, det var Sushil, Rajesh och Inger och Anders, steg ur jeepen och möttes av musik från trummor och diverse blåsinstrument. En grupp flickor i traditionella finkläder i rött och vitt möter oss, tvättar våra händer och sätter en röd prick på vår panna. De är barfota med pinglor om vrister och dansar och sjunger framför oss. Vi förs fram mellan rader av skolbarn som står tätt på båda sidor om vägen till den stora skolbyggnaden. Alla barnen, pojkar och flickor i olika åldrar, har i förväg försett sig med en näve blomblad som de kastar på oss.

På planen framför skolan är det möblerat med plaststolar och stora mattor på marken. En scen är uppbyggd omgärdad med tyger i vackra färger. Vi inbjuds att sätta oss vid ett honnörsbord i skuggan under ett stort mahuträd, som är det heliga trädet i sarnakulturen. På en stjärnbeströdd, klarblå duk står en mineralvattenflaska för var och en av oss fyra gäster och för ytterligare fyra huvudpersoner från byn. De är särskilt inbjudna till det firande som nu ska ta sig början. Vi dekorerar runt halsen med kransar av väldoftande merigold-blommor (stora tagetes). Vi får var sin blombukett och en kartong med godis. Var och en får presentera sig. På stolarna sitter de äldre eleverna

och många föräldrar till skolbarnen. På mattorna på marken sitter de yngre eleverna.

Så vidtar underhållningen för oss gäster. Det är sånger och dans av olika grupper på scenen. En högtalaranläggning är uppmonterad, och det verkar som om det blir allt bättre tal, ju mer ljudet skraller. Allt framförs på hindi eller något lokalt språk, så vi förstår inget av talen. Vi måste ta till andra sinnen än hörseln för att uppfatta budskapet. Många, många talar, mest män. Det är högtid och glädje, ett avbrott i vardagen och främmande vita människor långt bort ifrån, som har med Jagriti Vihara att göra. Vi märker att Sushil och Rajesh hade bättre mikrofonteknik. Även Anders och jag uppmanas att tala, och vi som gamla lärare förstår ju hur viktigt det är med en skola. Vårt tal tolkas av Rajesh och Sushil.

När ett dansnummer med ett kärlekspar, som är två pojkar och den ene klädd som kvinna, pågått en stund till stor munterhet, blir det strömbrott och dansen kommer av sig.

Då ställer sig alla lärarna och assistenterna i en lång rad framför publiken och vi vitingar uppmanas att hälsa på var och en med ett handslag och vi säger våra namn. Det har man ju hört att det är så för kungligheter, en plikt att skaka hand. Men detta i ett land där man normalt inte handhälsar utan för händerna ihop som en lucia. Hygieniskt och vackert! – Varför detta ovanliga beteende? Skulle det möjligen ge lycka till dem som tagit i en vit hand. – Till sist blir vi smyckade med en röd sjal om halsen.

Sedan blir det mer familjärt. Ett intensivt fotograferande av oss långväga gäster vidtar med otaliga mobiler.

Många vill ta selfies. En del har avancerade kameror, det är journalister. Vi är de första västerlänningar som besökt delstaten Jharkhand efter nedstängningen under covid-perioden, stod det i tidningen nästa dag. Den nyhetsartikeln – som även handlade om Jagriti Vihara och strävan att ge alla barn en god skolgång – spreds till flera, också större tidningar i hela delstaten. Sällan har vi blivit så uppmärksammade.

Men huvudpersonerna var egentligen läraren Kush K R Yadav, som startat skolan 2016, och hans kollega Swati Kumari, som båda fått sin grundutbildning och fostran i barnskolan på Jagriti Vihara. Så goda studieresultat i privatskolan i byn Piprahi, att 100% av eleverna som förra året slutade skolan efter klass 10 blev godkända.

Kush är son till portvakten Gopal, som tjänstgjort på Jagriti Vihara i

många år. Jag minns att han alltid hälsade Namaste med händerna ihop högt ovan huvudet och förde dem ner mot hjärtat. Han brukade komma med en dagstidning till Jaya vid frukosten. Men själv kunde han inte läsa. Kushs mor Maderi var ledare i en självhjälpgrupp som tillverkade tegelpannor. Båda föräldrarna var analfabeter, nu avlidna. Som en hyllning av sin far hade Kush, direktor för skolan med 200 elever och även ett hostel, i skolans entré placerat ett foto av portvakten Gopal och försett den inramade bilden med en merigold-krans. Ovan honom var en sentens textad med latinska bokstäver på engelska:

Skolan i Piprahi startades av Kush KR Yadav och Swati Kumari. Båda har fått sin grundläggande utbildning på Jagriti Vihara. Foto: Anders Dejke.

"In order to succeed, your desire for success should be greater than your fear of failure."

Inger Dejke

Dimman lättar – möte med Jagriti Vihara efter fyra år

Två händelser har förlamat arbetet på Jagriti Vihara de senaste åren. Det är dels pandemin, dels Jayas bortgång. Pandemin har omöjliggjort någon verksamhet på centret och Jayas död har mentalt handlingsförlamat människorna på JV. Det man orkat med är uppförandet av en minnesplats över Jaya. Ett uppmurat fundament, ungefär fyra meter i fyrkant och en halvmeter högt. Ett "altare" i mitten. En vacker öppning bland träden. Hit kommer människor från byarna för att betyga sin aktning.

Bredvid minnesplatsen ligger den vackra lilla biblioteksbyggnaden. Den skulle kunna rustas upp och bli ett fint museum, meditationscentrum och bibliotek.

När Inger och jag nu besöker JV för första gången på fyra år, har vi inte så stora förväntningar. Vi vet vilka svårigheter JV står inför och vi förstår också att vi inte kan vänta oss ett center med livlig verksamhet, lektioner i skolsalarna, flickor i internatet. Eftersom vi kommer tätt efter monsunen, har man nog inte heller hunnit rensa upp efter vådrets årliga angrepp.

Vi blir positivt överraskade när vi ser hur fint och rent det ändå ser ut. Entrén är nymålad, liksom stolpar och "refuger". Det vildvuxna gräset på gångar och stigar är bortrensat. Det är annars sånt vi brukar ägna oss åt, när vi

kommer för att arbeta. I år tänker vi stanna bara en vecka och besöka byar vi inte tidigare sett. Men det är klart, det skulle vara betydligt roligare att komma till ett center där skolsalarna är fyllda med elever, där internatet lever och där odlingarna grönskar.

När vi går till matsalen för att äta lunch och träffa husmor Saloni och hennes man Kashinat, så passerar vi en öppen dörr vid serveringshuset bredvid köket. Där inne sitter tre kvinnor och syr på maskiner. Rajesh som följer oss berättar, att det här rummet är tillgängligt för kvinnor i byarna. De får komma och sy på maskinerna och de vet var nyckeln finns. Läs reportaget på nästa sida.

Vi pratar mycket med Sushil och Rajesh om framtiden och om vilka möjligheter som finns. Det känns som om de nu tar tag på nytt. Som om förlamningen börjar släppa och de kan se och planera för kommande år. Projektet med symaskiner har ju full fart och skall utvidgas. Man planerar för en dagskola, det vill säga en skola där eleverna kommer från byarna och återvänder hem efter skoldagen. Inget internat alltså. Det finns behov och efterfrågan av en

sådan skola. Föräldrarna är inte alltid så nöjda med regeringens skolor i byarna, utan skulle föredra att få skicka sina barn till Jagriti Vihara, som har ett grundmurat gott rykte.

Vi invänder, att det tidigare har varit svårt att få lärare till JV. När den första högstadieklassen hade gått igenom sina fyra år, fanns det inte lärare till att starta en ny klass på JV. Lösningen var då, att låta den nya flickgruppen bo på internatet men gå i skola i högstadiet i McCluskieganj. Blir det inte svårt att få lärare till en dagskola? Men vi fick veta, att läget är helt förändrat nu. Inga svårigheter att få lärare, inga svårigheter att få elever. Problemet är att finansiera dagskolan.

En verksamhet med vävning är också möjlig. Vävaren Jaria i byn Dumaro är vidtalad och han förestår gärna ett sådant projekt. I hans by finns ett par vävstolar, som han åtagit sig att restaurera och frakta till JV.

Det ligger något slags optimism i luften, när vi pratar med Rajesh och Sushil. Dimman lättar och de ser klart och med tillförsikt mot kommande år. De betygar också hur viktigt stödet från Sverige är. Det handlar då inte bara om pengar, utan kanske ännu mer om uppmuntran, intresse och engagemang från JVV.

Anders Dejke

Symaskiner

Att äga en symaskin kan vara Lyckan med stort L. För kvinnor i trakten omkring Jagriti Vihara finns några självhjälpgrupper som har "tailoring" som sin specialitet. De har tillgång till symaskin som de vevar för hand.

Men de flesta kvinnor får sköta kläder till sig själva och familjen genom att sy för hand. En svårighet är mörkret som inträder vid 6-tiden varje dag. Att trä tråd i nålens öga kan då vara en omöjlighet. Vid fotogenlampans sken eller stearinljusets. Några självhjälpgrupper tillverkar ljus. Det behövs ju mycket av. Att det finns elektricitet är inte självklart, och finns det så blir det ofta strömavbrott.

Genom det nya sömnadsprojektet ("Försörjningsutveckling för kvinnor") som Jagriti Vihara startade på nyåret 2022, då JVV-medlemmar skickat in julklappspengar till inköp av symaskiner, har flera kvinnor fått undervisning i symaskinskonsten av skräddaren Mr. Ekram i Lapra. Det är han som genom åren sytt skolflickornas uniform så väl och vackert, både den enklare med skjorta och kjol och den synnerligen vackra med salwar-kameez, som högstadieskolorna hade.

Ett rum i anslutning till köket på JV har renoverats och används nu som sy-stuga. Där står tre fina trampsymaskiner under en skylt som på hindi berättar om JV-projektet. Ytterligare tre ska köpas och monteras på stålstativ från tidigare symaskiner. Det har funnits sömnadsverksamhet på Jagriti Vihara. Men själva symaskinerna är förbrukade

av slitage och ålder, men stål-ställningarna kan återanvändas.

Det finns en stor, ren golvyta i syrummet, där en traditionell matta ligger över betongen, som är kylig under vintern. Kvinnorna har tillgång till rummet när det passar dem. De vet var nyckeln finns. Om inte, kan de fråga husmor Saloni i köket. Hon gör också chai till dem, om de behöver. Ofta har de själva matsäck med sig. Och barn, de minsta som ligger och sover på mat-tan, de större som leker och gör som mamma, ritat mönster på papper. Men att klippa till mönster med en stor och farlig sax, det är bara för vuxna. Hemma i det egna huset är det trångt, där är det svårt att få plats för en symaskin.

Ett första steg i det nya projektet var att berätta för kvinnor i grannbyar att möjligheten nu finns att lära sig sy och få tillgång till en symaskin. Denna information ger Lucy, som bor på Jagriti Vihara och organiserar självhjälpgrupper och känner till förhållandena i byarna vida omkring. Hon har god överblick vad gäller problem och hur de kan åtgärdas. En inte oviktig effekt

Kvinnor i byarna har tillgång till syrummet när som helst. De vet var nyckeln finns. Än så länge finns bara tre maskiner, men fler kommer att inköpas. Foto: Anders Dejke.

av syprojektet är att kvinnor nu och då kan komma hemifrån till en rymlig lokal i ett friskt och grönskande område som Jagriti Vihara är, träffa andra kvinnor och prata medan de arbetar med tyger och symaskiner. Omväxling och ny kunskap! Hur det går till att använda en symaskin lärs nu ut från kvinna till kvinna. Några är också duktiga att laga, när något strular.

Det här fick vi veta och såg med egna ögon när vi besökte Jagriti Vihara första veckan i november. Kvinnorna hade sytt ett par fina kassar av tunt bomullstyg som vi fick. Sådana kunde säkert säljas på den lokala marknaden. Men mest syr man och lagar för eget och familjens behov, billigt och bra.

Inger Dejke

Skräddaren Mr. Ekram från Lapra har lärt upp några kvinnor, som sedan kan vidarebefordra kunskaperna till andra. Foto: Rajesh Prashant.

Värme

Styrelsen för JVV vill tacka dig för den värme vi fått känna under året genom att du stött oss på olika sätt, så att vi kunnat fortsätta vårt 50-åriga samarbete med Jagriti Vihara. Det är tack vare stödet från alla er som vi känner en fortsatt glädje i vårt engagemang. Vi vet att ni finns i Övertorneå och Trelleborg, i Vemdalen och på Stänga och allt däremellan.

Just nu är det många som är bekymrade över hur man med höga elkostnader ska kunna hålla värmen i de svenska hushållen i vinter. När våra vänner i Indien fick frågan om vad de mest önskar inför jul och nyår, fick vi en likartad reaktion: **FILTAR**, för att folk i byarna ska kunna hålla värmen. Många hus har

ingen värmekälla. På vintern kan temperaturen gå ner till nära 0 grader. Pandemin har gjort att lokala marknader varit stängda och inkomsterna har uteblivit. Alltså större fattigdom.

JVV skulle så gärna vilja hjälpa till med värmen och vädjar till dig att bidra. Se rutan bredvid.

Så – än en gång - varmt tack för i år och vi önskar dig **ETT GOTT NYTT ÅR!** Samtidigt vill vi påminna dig om att nästa årsmöte äger rum i Ljungskile **lördag 25 mars 2023**. Boka redan nu in den dagen för att få färsk information om livet på och runt Jagriti Vihara.

För JVV:s styrelse
Per Nordqvist
Ordförande

För 100 kr kan du ge en »julklappsfilt«.
Beloppet skickar du till bankkonto 5649-3034 eller Swish 1233421054

Märk talongen: **FILT**

PS
Skickar du 200 kr, så räcker det till två filtar.

Vintern är kall i regionen där Jagriti Vihara ligger. Husen är inte anpassade för kyla, ingen isolering, ingen värmekälla inomhus. När den här årstiden närmar sig åker filt-försäljare runt i byar och samhällen och säljer filtar. En nödvändighet för alla, men alla har inte råd. En filt kostar ungefär 100 kr, vilket är oöverkomligt för somliga. Det är här du kommer in.

ÅRSavgift

- Medlemsavgift: 200 kr/år
- Familj: 300 kr/år
- Studerande/arbetslös /pensionär: minst 100 kr/år
- Folkhögskola/förening: 400 kr/år

Bankgiro: 5649-3034
Swish: 123 342 10 54

Glöm inte skriva ditt namn

MEDLEMSBREV 3/2002
Jagriti Viharas Vänner

Gamla medlemsbrev

Alla medlemsbrev och nyhetsbrev från år 2001 fram till i dag finns på vår hemsida. Gå in på www.jvv.se och välj ARKIV uppe till höger. Roligt att se vad som hänt under ett par decennier.

JVV:s affisch kan beställas från peje.nordqvist@gmail.com eller skrivas ut från vår hemsida. Finns i formaten A3 och A4.

www.jvv.se

Ansvariga för Medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke